

Začarani krog odnosov

Tukaj, na tem mestu, bomo razpravljali o nečem, kar nas spremlja od rojstva do smrti. O nečem, brez česar ne znamo, ne moremo in ne zmoremo preživeti. Govorili bomo o odnosih in vseh veselih, žalostnih, trpečih, upajočih trenutkih, ki jih prinašajo s seboj. Odnos z drugo osebo je nekaj, kar nam lahko prinaša žalost ali veselje, solze ali smeh, zlorabo ali ljubezen. Zakaj torej toliko besed o nečem najbolj naravnem, nečem, brez česar ne preživimo, nečem, kar se nam zdi tako samoumevno, da kar je in obstaja, in to brez kakršnegakoli truda, ki bi ga morali vložiti vanj? Ker je to tisto, kar nas določa. V odnos se rodimo, v odnosu s starši odraščamo, v odnosu s prijatelji spoznavamo prve radosti in pasti življenja, padamo in se pobiramo, v odnosu se nam rodijo otroci in v odnosu enkrat – umremo. Zakaj se nam torej za to, kar je tako zelo bistveno v našem življenju, ne da niti malo potruditi? Zakaj zamahnemo z roko, ko nas nekaj v nas priganja, da moramo nekaj narediti za to, da bomo v določenem odnosu zadovoljni, srečni, češ saj sem tu, saj se pogovarjam z njo/njim, kaj pa bi še rad? Še boljša se mi zdi vedno tista, saj JAZ vse naredim, njega/nje pa nič ne zanima ...

Pa da ne dolgozevim, pojdimo kar k vsem tako zelo poznanemu, vsakdanjemu prizoru. Zadnjič me ustavi znanka in mi spet začne razlagati, kako zelo nesrečna je s svojim možem. Tako zelo, da bo kar odšla. Kam? Kar nekam. Da ga ima dovolj, da je sploh ne spoštuje, poslušša, upošteva, da se sploh ne pogovarja z njo, je ne pogleda, ves čas bulji v tisti svoj računalnik, za otroke se ne zmejni, za piko na i pa sta bila v petek dogovorjena, da gresta malo ven, v kino, na večerjico, tako, sproščeno, brez otrok. A glej ga, zlomka, ni prišel prvi čas domov; zadržal se je v službi. Se je sicer opravičil in jo želel peljati naslednji dan, takrat pa ona, seveda, ni hotela iti. Kaj si pa on misli? Da mu bo kar na razpolago po vsem tem, kar ji ne naredil?!? A je nor?!? Ploha besed presahne, znanka obmolkne in me pričakujoče gleda. Ti, ki TO študiraš, boš pa ja vedela, kaj naj naredim.

Kaj narediti? Prav žalostna postanem ob tem vprašanju, vedno znova razočarana, kako smo ljudje zaslepljeni, prepričani v svoj prav obtožujemo drugega, da je kriv za slab odnos, v katerem ždimo. Pa tako malo je potrebno, da odnos rešimo, dovolj je že samo to, da se vprašamo, kje sem pa jaz v tem odnosu. Kaj pa jaz prinašam v ta odnos, kje je moja odgovornost zanj? Najlaže je reči, da nas drugi ne poslušša, se noče pogovarjati, noče ničesar deliti z nami, kot pa da bi se poglobili vase, tako iskreno, in prevzeli svoj delež odgovornosti.

Enako sem vprašala tudi to gospo. Kje je ona? Kje je njena odgovornost? Pa da se ne bomo narobe

razumeli, ni ona »kriva« za moževo nezanimanje, zamujanje, buljenje v ekran, pač pa nosi svoj del odgovornosti za odnos, v katerem je. Znanka ni znala odgovoriti, spet se je vsul plaz besed o njem, njegovih napakah. Ker s temi vprašanji nisem dosegla ničesar, sem nadaljevala po drugi poti. Naj si predstavlja, kako bi bilo, če bi bil mož vsak dan pravi čas doma, če bi se želel vsak dan z njo pogovarjati, če bi ji pomagal pri otrocih, z njo delil svoje najbolj srečne in žalostne trenutke, svoje najgloblje misli, čustva, solze, smeh. Ni rekla ničesar, samo pobledele je. A si nora?! Kaj pa naj počnem z vsem tem? Kako, torej si tega ne želi? Da, vsekakor si, ampak, ampak ... Kaj bom pa potem jaz? Kako, kaj boš ti? Ja, kaj bom jaz potem počela?

Počasi se mi jasni slika ... Kaj bo počela, potem ko se ne bo mogla več razburjati, jeziti, kriviti nje-ga? Kaj bo potem? Saj nje ne bo več?! Boji se, da ji bo vzel tisto, kar jo (navidezno) definira. Navidezno žrtveno jagnje, ki naredi prav vse v njenem domu, bo naenkrat razgaljeno. Boji se, da če ne bo več preprirov, se bo morala tudi ona začeti obnašati drugače, pripravljena bo morala biti na pogovor, na razgaljanje svoje intimne, svoje biti, ki je tako lepo zakamuflirana v visoke tone ob preprih. Boji se, da bo morala pokazati svoj pravi jaz, svojo ljubezen, sočutje, dobroto, ki se skrivajo v njej, čustva, ki jih zdaj ni treba pokazati, saj je dovolj njena jeza. Kako zelo zelo izčrpavajoče.

Prepričana sem, da bi od moža slišala zrcalno zgodbo. On ogromno dela, da bi bilo njej in otrokom lepo, da bi jim omogočil lepše življenje, ne pogovarja se, saj se boji pogovora, ker takoj izbruhne prepri, otrokom se ne posveča, saj kar koli naredi, naredi narobe ... Seveda je vsega kriva ona.

V resnici pa oba ždita v svojem nesrečnem odnosu, v strahu, kaj bi se zgodilo, če bi se odprla, se pogovarjala, odkrito, prijazno, o sebi, svojem medsebojnem odnosu, kaj sploh je, kam sploh pelje ...

In tako se počasi, če svojega odnosa ne krepimo, če vanj ne vlagamo, znajdemo v začaranem krogu medsebojnega obtoževanja, namesto da bi uživali v njem, v družbi svoje sorodne duše.

Kdaj ste nazadnje vprašali svojega partnerja, kako je? Tisto res iskreno vprašanje, da vas začuti, da vas res zanima. Kdaj ste nazadnje pobrskali malo globlje za njegovim odgovorom, da je v redu? Kdaj ste nazadnje tako govorili s svojim prijateljem, prijateljico? Kdaj ste nazadnje začutili zanimanje po izboljšanju odnosa z ljudmi? In najpomembnejše, kdaj ste se nazadnje vprašali: kaj pa lahko jaz naredim, da bo odnos boljši? ■

Andreja Tasič

doktorska kandidatka zakonske in družinske terapije

Kdaj ste nazadnje vprašali svojega partnerja, kako je? Tisto res iskreno vprašanje, da vas začuti, da vas res zanima.